

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - נח אפרוח

מאת: נתי בית
איורים: רעיה קרס
הוצאה: הקיבוץ המאוחד
קבוצת גיל: גנים צעירים

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

מיני הדרכה על הספר לצוות
בְּמִיָּחַד בְּשִׁבְלֵךְ! סְרִטוֹן הַדְרָכָה קָצֵר עַל סֵפֶר 3 שְׁבִדְרָדָּ!
כיצד לשלב את הספר באופן חווייתי עם ילדי וילדות הגן? מגוון רעיונות והעמקה שיהפכו את הקריאה לקסם!

צִיָּרָה

מכינים מדליות אישיות!
בואו נכין מדליות אישיות ונעניק אותן לעצמנו! כי הכי מגיע לנו!
[הורידו שבלונות להדפסה כאן!](#)
איך ליצור מדליות? צפו בסרטון!

שִׁתָּה

חברות ודימוי עצמי

דרך שיח משותף על החוויה הרגשית של נח, ניתן יהיה לגלות מה מעורר בילדיכם הזדהות ועניין. תוכלו לשאול: כיצד לדעתכם הרגיש נח אפרוח כשחבריו אמרו לו שהוא ייכשל? מדוע לדעתכם הוא עזר לחבריו למרות שנעלב מהם? האם האמנתם שהוא יצליח?

שיחה

איורים מספרים

האיורים הצבעוניים של רעיה קרס מלאי הבעה והתרחשות. תוכלו להציע לילדים לדפדף בספר מבלי לקרוא, להתבונן באיורים ולספר לכם את הסיפור במילים שלהם.

ציור

קטן אבל יכול

ומה אתם יכולים לעשות? בהשראת נח אפרוח אפשר להעצים את תחושת המסוגלות של הילדים, ולהכין יחד לוח משימות משפחתי שבו כולם עוזרים, וגם ה"קטנים" בבית מבצעים מטלות של גדולים.

משחק

למי הכוח? לנוח אפרוח!

בהשראת המסלול המתגר שעבר נוח עד לראש ההר, אפשר להרכיב בבית "מסלולי אתגרים" שונים מרהיטים, שמיכות וכריות. כשמנסים לצלוח אותם אפשר לעודד את הילדים בקריאת חיזוק: "למי הכוח? לנוח אפרוח!"

האזינו לסיפור "נח אפרוח"
האזינו לסיפור בפודקאסט של ספריית פיג'מה!
יוצרים ומגישים: ירדן בר כוכבא 📺 הלפרין ודידי שחר,
מוזיקה ונגינה: טל בלכרוביץ',
פתיח ההסכת: דידי שחר,
חליל: סלעית להב
מוכנים?! מ-ת-ח-י-ל-י-ם!

פינטרסט

[יצירות ועוד הפתעות מחכות לכם בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

על הספר

דמותו של נח אפרוח ואופן התמודדותו עם אתגרים יכולות לעורר השראה, לקדם הבנה רגשית ולהוות הזדמנות לשיח בהיבטים שונים.

אמונה עצמית: נח מציב לעצמו יעד מאתגר, ואף שחבריו לועגים לו, הוא מאמין בעצמו ולא מוותר.

התמודדות עם עלבון: פעמים רבות היעלבות גורמת לילדים להיסגר בתוך עצמם או להפך 📺 להגיב בכעס

ובתוקפנות. "באמת נעלבתי" נח מראה לנו שתחושת עלבון אינה מעידה על חולשה, וחשוב לבטא את הרגש, אך גם טוב להמשיך הלאה ולסלוח.

תחושת מסוגלות ודימוי עצמי נהיות קטן גדול: ילדים רבים בגילי גן מתמודדים עם קונפליקטים של "קטנים מול גדולים", פעם הם קטנים מדי ופעם גדולים מדי. גם נח אפרוח יודע שהו קטן, אך הדבר אינו פוגם בתחושת המסוגלות שלו.

קריאה

קבוצות קטנות

במפגש חוזר עם הספר כדאי לקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות ועם עותק אישי לכל ילדה וילד נהיות כן יתאפשר להתבונן באיורים, לעקוב אחר המתרחש, לשוחח על רגשות ולהעצים את חוויית הקריאה.

קריאה באיורים נהיות בקבוצות קטנות ניתן להציע לילדים לעלעל בעותק האישי ולספר במילים שלהם על המתרחש באיורים.

שיחה

משוחחים על הספר

במהלך הקריאה הראשונה כדאי לשאול שאלות שיסייעו להבנת הסיפור, למשל: מדוע נח מרכין את ראשו כשחבריו צוחקים?

נקודות עצירה לשאלות ניבוי

נהיות בכל פעם שנח שומע מישהו מחבריו קורא לעזרה, אפשר לשאול: "אבל רגע, מה נח שומע?" או "עוד צעקה, מי שם?"

נהיות כשנח נקלע לסכנה: "איך ייחלץ?" תוכלו להשתהות ולבחון אילו פתרונות או הצעות מגיעים מהילדים.

☒ כשהחיות נסחפות: "האם לדעתכם נח יציל אותן?"

במפגש חוזר עם הספר תוכלו לקיים שיח רגשי, ולבחון אילו נושאים בסיפור נוגעים בילדים במיוחד. אפשר לשאול:

☒ כיצד לדעתכם הרגיש נח כשהחיות האמינו שייכשל וצחקו עליו?

☒ איך הוא נראה באיור?

☒ מדוע לדעתכם הוא בכל זאת המשיך בדרכו?

☒ למה הוא עזר להן, אף שעלבו בו?

☒ מה תציעו לחיות לומר לו בפעם הבאה שיצא למשימה?

מהסיפור אלינו ☒ בקבוצות קטנות תוכלו לשאול: קרה לכם שניסיתם לעשות משהו קשה מאוד והצלחתם? כיצד הרגשתם? אם מישהו אומר לכם שלא תצליחו במשהו ☒ מה תוכלו לעשות? מה זה "להיעלב"? האם גם אתם נעלבתם פעם מחברים? כיצד פעלתם?

אפשר להזכיר את הסיפור בכל פעם שילד נעלב ולשאול: זוכרים מה נוח הרגיש? זוכרים שהחיות הצטערו?

בקשת סליחה ☒ ילדים צעירים מתקשים לעיתים לבקש סליחה. כדאי לחזור לסיפור ולקרוא שוב את בקשת הסליחה וההתפייסות ואת דבריו של נח. כדאי להתבונן יחד באיורים ולבדוק איך החברים נראים כשהם מבקשים סליחה, לשאול מה הם מרגישים, ומה נח מרגיש. לאחר שיח על הדמויות בסיפור אפשר לשאול את הילדים אם הם ביקשו סליחה ממישהו או שאולי מישהו ביקש סליחה מהם. מתי זה קרה? כיצד הרגישו? למה זה חשוב?

מרחיבים ידע על הדמויות בסיפור
מה אוכל הנברן? למה קיפוד הופך את עצמו לכדור קוצים? כיצד אפרוח בוקע מביצה? איזה שיר יש על חרדון?

תוכלו להתוודע למאפייני החיות ולערוך חקר מלהיב על כל אחת מהדמויות בסיפור: אפשר לצפות בסרטוני טבע או בתמונות של החיות במציאות, לחפש תשובות לשאלות של הילדים, להקשיב לשירים ולסיפורים נוספים על החיות, ואפילו לעסוק בביטויים הקשורים אליהן, כגון "לנבור בדברים" (נברן), ו"להתחרדן" (חרדון).

בהשראת הסיפור אפשר להכיר לילדים את השיר [אדון חרדון](#), שכתבה לאה נאור, ונמצא בחוברת "זמר לך לגיל הרך".

מסלול אתגרים וחברים

נח תופס את בול העץ שהוא מוצא, ובכל פעם צולח אתגר אחר ומציל עוד חבר.

כמו נח גם אתם יכולים לצלוח אתגרים ולעזור לחברים. התחקו אחר המתרחש בסיפור באופן משעשע:

שטיח או מזרן יוגה מגולגל יכולים להיות בול העץ שלכם, וחישוקים, חבלים וכדורים קטנים ישמשו כמסלול מכשולים שיש לעבור. הושיטו יד וצרפו חברים נוספים אל "בול העץ" שלכם.

ממחיזים את הסיפור

הסיפור מתאים מאוד להמחזה גם עם ילדים צעירים, מכיוון שהוא מלא בפעילות ובאפיזודות חוזרות. ניתן להמחזי את הסיפור מתחילתו עד סופו או לבחור אפיזודה להרחבה. אפשר למשל להמשיך את הסיפור ולהעלות הצגה על הדברים שאמרו החברים אלו לאלו בפסגת ההר.

חשוב להציע לילדים לבחור תפקידים שהם מעוניינים בהם, להכין איתם את האביזרים והתלבושות, לבחור מוזיקה, להכין כרטיסים, לעצב תפאורה ועוד ועוד.

להשראה: [איך צומח מופע](#) ? במרחב הפדגוגי גני ילדים.

יצירה

לעודד מסוגלות - תחנות יצירה

"יש לי כוח כמו נח אפרוח" תוכלו לחשוב על משפט מעצים בהשראת הסיפור ולהכין יחד מדליית עידוד. בכל פעם שילדה או ילד יצלחו אתגר הם יוכלו לענוד את המדליה ולהיזכר בסיפור על אפרוח קטן שהיה לו כוח גדול.

מעודדים את נח בדרך להר "אתה יכול"; "נח, אני מאמין שתצליח"; ומה עוד ירצו ילדי הגן לאחל?

אפשר לחשוב יחד על מילים וציורים צבעוניים ולהזמין את הילדים להכין לנח ברכת עידוד מקושטת ושמחה.

מערך

ידע, מימנויות, ערכים
ידע

שפה ואוריינות

הסיפור מזמן היכרות עם מבנה של עלילה מתפתחת, רצף אירועים ברור, חזרתיות לשונית וחריזה התורמות להבנת דפוסי טקסט ספרותי.

אוצר מילים עשיר ומגוון וחשיפה לפעלים ולביטויים במשלב גבוה, לדוגמה: הושיט כנף, נאנח, הקניט, זלזל, הרכין, הושיט, הציף, היסס, טיפס, הודו.

הרחבת ידע עולם

היכרות עם חיות שדה מיוחדות: נברן, קיפוד וחרדון.

מימנויות

מיומנויות תוך-אישיות וביך-אישיות

❑ ויסות רגשי ומודעות עצמית ❑ נח חווה עלבון, פחד והיסוס, אך הוא מצליח להתגבר על הפגיעה ברגשותיו ולפעול בזכות כוח פנימי.
❑ התמדה ונחישות ❑ נח מציב לעצמו מטרה ואינו מוותר למרות הקשיים.

❑ מיומנות קוגניטיבית ❑ פתרון בעיות- הסיפור מזמן התבוננות בתהליך חשיבה גמיש ויצירתי: האפרוח מתמודד עם אתגרים משתנים, מעריך מצבים, בוחן חלופות ופועל באופן עצמאי כדי למצוא פתרונות. כך למשל, כשהשביל מוצף במים והוא לכוד, נוח מבחין בבול עץ הצף ומשתמש בו בצורה מקורית. בהמשך, כשהוא נדרש להציל את חבריו, הוא מפעיל את אותה יכולת חשיבה גמישה ❑ מושיט כנף לנברן, משחרר את הקוצים של הקיפוד שנתפס בעלים, ומוצא דרך להעלות גם את החרדון למקום בטוח.

ערכים

❑ ערבות הדדית ועזרה לזולת
נח מתעלה מעל הפגיעה ברגשותיו ומושיט עזרה לחבריו בשעת צרה. בכך הוא ממחיש ערכים של ערבות הדדית, אכפתיות ונתינה ללא תנאי.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjrael.org